

Па сцежках нескранутай прыроды што наведаль у месяц «зялёнага» турызму

Верасень у нашай краіне традыцыйна аб'яўлены месяцам экалагічнага турызму, які асацыіруецца найперш з наведаннем экалагічных сцежак. Самыя папулярныя (хоць бы на адной з іх пабываў, напэўна, кожны беларус) — «Па лясной заповітнай сцежцы» ў Бярэзінскім біясферным заповідніку, «Блакітныя азёры» (Мядзельскі раён), «Гара Маяк» (Браслаўскія азёры) і «Ельня» (Мёрскі раён). Усяго ж у Беларусі больш за 200 экалагічных сцежак, прычым 24 — у сталіцы. Сярод іх ёсць не самыя «раскручаныя», аднак не менш Расказваем пра «жамчужыны» экалагічнага турызму нашай краіны, якія можна наведаць не адкладваючы

ПЕРСПЕКТЫўНЫЯ ТЭРЫТОРЫІ

Падчас месяца экалагічнага турызму запланавана больш чым 120 тэматычных мерапрыемстваў: семінары, круглыя сталы, экскурсіі, выстаўкі, майстар-класы. Падрабязную інфармацыю аб падзеях можна паглядзець на сайце Нацыянальнага агенцтва па турызме. Традыцыйна ўсе рэгіёны прапануюць варыянты цікавага баўлення вольнага часу на выхадныя. Напрыклад, 20 верасня пройдзе штогадовае свята «Жураўлі і журавіны Мёрскага краю», а 27—28 верасня можна адправіцца у Белавежскую пушчу на экалагічны фестываль «Грыбныя выхадныя».

Як расказала дырэктар Дэпарта-мента па турызме Мстэрства спорту і турызму Ірына ВАРАНОВІЧ, летась адбылося 254 мерапрыемствы, прысвечаныя месяцу экалагічнага турызму. У іх прынялі удзел каля 12 тысяч чалавек. У дзяржаўную праграму «Беларусь гасцінная» ўключана 12 аб'екта экалагічнай накіраванасці. Асобная ўвага Віцебскаму Паазер'ю — рэгіён становіцца надта прывабным у перыяд летняга адпачынку.

Штогод праводзіцца рэспубліканская турыстычная акцыя «Вандруй. Адчуй.

Натхняйся», дзе у тым ліку прадстаўлены экамаршруты. Адна з намінацый рэспубліканскага конкурсу «Пазнай Беларусь» - «Аб'ект экатурызму». У 2024 годзе было пададзена 76 заявак (для параўнання: у 2023-м — 27, у 2022-м — 17). Лаўрэатам стаў Бярэзінскі біясферны заповіднік, дыпламантамі — рэспубліканска ландшафтны заказнік «Азёры» і рэспубліканскі ландшафтны заказнік «Асвейска». Граматамі ўзнагароджаны заказнік рэспубліканскага значэння «Выганашчанскае», экапарк «Акварэль», нацыянальны парк «Браслаўскія азёры».

Перспектыўным! для экалагічнага турызму вызначана 39 тэрыторый. У спіс прапануецца ўключыць такія заказнікі рэспубліканскага значэння, як «Балота Мох» (Мёрскі раён), «Сервеч» (Глыбоцкі і Докшыцкі раёны), «Стары Жадан» (Жыткавіцкі і Лельчыцкі раёны), «Белая Русь» (Лагойскі раён), «Слаўгарад». У цэлым плошча асабліва ахоўных прыродных тэрыторый ў Беларусі перавышае 1,9 мільёна га (прыкладна 9,2 % ад агульнай плошчы краіны). Сюды уваходзіць 1355 аб'ектаў: заповіднік, чатыры нацыянальныя паркі, 98 заказнікаў рэспубліканскага і 280 мясцовага значэння, 321 помнік прыроды рэспубліканскага і 651 — мясцовага значэння.

— Бярэзінскі біясферны заповіднік і нацпаркі з'яўляюцца прыкладам, Калі адначасова выконваецца рэжым аховы і развіваецца экалагічны турызм. Высокімі рэсурсамі для арганізацыі экалагічнага турызму валодаюць заказнікі «Спораўскі», «Выганашчанскае», «Альманскія балоты», «Азёры», «Налібоцкі», — адзначае намеснік начальніка ўпраўлення біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй КАСЦЮК.

Сапраўднай жамчужынай з'яўляецца бадай самая вядомая экасцежка — «Ельня», размешчаная ў аднайменным рэспубліканскім ландшафтным заказніку, што знаходзіцца на тэрыторыі Мёрскага і Шаркаўшчынскага раёнаў Віцебшчыны. Заказнік быў утвораны для захавання аднаго з самых вялікіх у Еўропе балот. Яго плошча - каля 20 га, а тэрыторыя — звыш 25 тысяч га. Тут 118 вялікіх і малых азёр, 5 рэчак. Цікава, што сярэдняя частка балота знаходзіцца вышэй за яго крайнія часткі на 7 метраў. У заказніку расце 18 відаў раслін, занесеных у Чырвоную кнігу Беларусі, уключаючы карлікавую бярозу і марошку.

Ельню называюць птушыным раем — гэта месца гнездавання і прыпынку для больш чым 130 відаў птушак. Восенню, падчас міграцыі, тутспыняюцца дзясяткі тысяч шэрых журавоў і гусей. Адметна, што сёлета іх вельмі шмат і сезон прылёту пачаўся з сярэдзіны жніўня і працягнецца да кастрычніка. А яшчэ Ельню называюць «лёгкімі» Еўропы: адзін гектар балота выпрацоўвае ў 10 разоў больш кіслароду, чым такі ж па плошчы сасновы лес.

З 2012 года на Ельні пракладзена самая працяглая і шырокая ў Еўропе экалагічная сцежка з драўляным насцілам па балоце. Працягласць — 2,5 км, у тым ліку 1 км — па лесе, 1,5 км - па адкрытым балоце. Праходзячы па сцежцы, можна пабачыць усе біятопы, уключаючы пераходнае, верхавое і парушанае балоты. На граніцы знаходзіцца назіральная пляцоўка Азераўкі-Ельня са стацыянарным біноклем, альтанкамі, навесамі, месцамі для вогнішчаў, фотазонай. Найлепшыя краявіды, паводле слоў **дырэктара заказніка Віктара РАМАНОўСКАГА**, Ельня дорыць на досвітку і на захадзе сонца. Далучайцеся і праверце!

Алена КРАВЕЦ